

Консультує Міністр юстиції:

актуальні питання про стягнення аліментів

Які санкції передбачає другий пакет законів у рамках ініціативи #ЧужихДітейНеБуває?

У травні цього року Міністерство юстиції домоглося прийняття народними депутатами у першому читанні другого пакету законів у рамках ініціативи #ЧужихДітейНеБуває.

Запропоновані новели були напрацьовані за результатами реалізації першого пакету змін, які почали діяти в лютому. Ми виявили додаткові шпарини, якими користуються горе-батьки – як татусі, так і матері - щоб не забезпечувати власних дітей.

Дійсно, з одного боку другий пакет робить життя боржників зі сплати аліментів ще складнішим. З іншого боку - ми посилюємо захист матеріального стану дитини та вводимо реальну систему стимулів для тих, хто дбає про найменших українців.

Ось кілька основних новацій прийнятих законопроектів:

- Система додаткових фінансових санкцій для неплатників у розмірі від 20% до 50% від суми боргу (в залежності від строку заборгованості).
- Система автоматизованого арешту коштів осіб, які мають борги зі сплати аліментів.
- Притягнення до кримінальної відповідальності громадян, які ухиляються від суспільно корисних осіб.
- Обов'язок засуджених до позбавлення волі, які мають заборгованість за виконавчими документами, працювати на місцях і роботах, визначених адміністрацією колонії, до погашення такої заборгованості.
- Особи, які можуть бути членами Кабінету Міністрів України, заступниками міністра, громадяни України, які бажають займати посади державної служби категорії «А» або «Б», а також які матимуть намір зареєструватися кандидатами у народні депутати, депутати місцевих рад, кандидатами на посади сільського, селищного, міського голови, старости, подаватимуть заяву про відсутність заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини понад шість місяців.
- Звільнення державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А» або «Б», депутатів місцевих рад (за рішенням відповідних рад) у разі наявності заборгованості зі сплати аліментів більше 12 місяців.
- Звільнення дітей від обов'язку утримувати непрацездатних батьків, які не платили аліменти понад 3 роки.
- Застосування обмежень першого пакету до батьків, які не платять дітям з інвалідністю або тяжко хворим дітям вже після того, коли борг перевищить суму за 3 місяці.
- Запровадження мінімального рекомендованого розміру аліментів на одну дитину, що становитиме розмір прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, який може бути присуджений судом у разі достатності заробітку (доходу) платника аліментів.
- Пільги та преференції для батьків, які сумлінно виконують свій батьківський обов'язок, витрачають додаткові кошти на гуртки, навчання, спортивні та будь-які ніші секції.
- Фінансові стимули для місцевої влади, яка опікується дозвіллям і навчанням малечі, розвиває дитячий простір на місцях.

Чи не призведе зростання аліментів до збагачення того з батьків, з ким живе дитина?

Хочу одразу сказати, що вже в день голосування почали з'являтися різного роду міфи й «страшилки». Вони мають одну мету – задурити людям голови і примусити їх повірити, що ці законопроекти – це щось страшне. А значить – домогтися неприйняття даного пакету ініціатив.

Наголошую, що ніяких інших цілей, окрім захисту прав найменших українців, які залишилися без повноцінної фінансової батьківської підтримки, ми не переслідуюмо.

Я постійно чую, що збільшення мінімального розміру аліментів призведе до їхнього нецільового використання. Це – неправда.

Так, ми пропонуємо запровадити мінімальний рекомендований розмір аліментів, що становитиме розмір прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку (зокрема, з 1 січня 2018 року для дітей віком від 6 до 18 років цей розмір становить 1860 грн.), який може бути присуджений судом у разі достатності заробітку (доходу) платника аліментів. На сьогодні мінімальний розмір аліментів становить близько 900 гривень. Думаю, всі були в магазині й бачили скільки коштує їжа, скільки коштують іграшки та одяг для дітей, скільки треба витратити, щоб купити дитині книжки та шкільне приладдя. Невже комусь може прийти в голову, що з такими цінами можна дуже збагатитися за 900 гривень?

Ми піднімаємо лише рекомендований розмір аліментів для дитини. Всі, хто платили достатні для утримання малюка суми, не відчують цього підвищення.

З іншого боку - нині цільове використання сплачених аліментів перевіряється органом опіки та піклування за заявою платника аліментів або за власною ініціативою (відповідно до статті 186 Сімейного кодексу).

Зараз ця процедура недосконала. Ми врахували це в законопроектах і пропонуємо вдосконалити існуючі підходи та прописати чіткіший порядок перевірки органом опіки та піклування цільового використання сплачених аліментів.

Які ще міфи розповсюджуються?

Чого тільки не вигадують боржники, щоб не платити дітям. Серед поширених міфів також те, що законом санкції застосовуються лише до чоловіків для їхнього «переслідування та залякування».

Це так само неправда, адже передбачені санкції застосовуються до всіх боржників з виплати аліментів – чоловіків та жінок в однаковій мірі. Жодного поділу за ознакою статі ми не допускати.

Одним із найбільш поширених міфів якраз є те, що, мовляв, одним із законопроектів передбачене блокування коштів на рахунках одного з батьків застосовуватиметься за наявності будь-яких боргів.

Що ж говорить законопроект насправді? Автоматизований арешт коштів боржника передбачений лише у випадку боргів зі сплати аліментів. Жодних інших варіантів прийняті документи не передбачають.

Мабуть найбільш смішний і безглуздий міф – передбачені законопроектом санкції призведуть до зменшення кількості українців, які бажають укласти шлюб та створити повноцінну родину. Навіть не знаю, яким чином це пов'язане. Єдине, що можу сказати, передбачені санкції забезпечать більш відповідальне ставлення до батьківства та інституту сім'ї.